

HADELAND OG RINGERIKE AVFALLSSELSKAP AS
Musmyrveien 10 (JE)
3520 Jevnaker

Saksbehandler:
Guro Holte

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS, Trollmyra Kontrollnummer: 2022.077.I.SFOV

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Ole Petter Løbben

Fra Statsforvalteren i Oslo og Viken:
Guro Holte

Andre deltagere fra virksomheten:
Arnt Sveen
Åse Toril Krågsrud
Anita P Martinsen
Jørn Atle Nysveen
Tom Werner Finnerud
Anders Moren Dahl
Bjørn Grønås

*Andre deltagere fra Statsforvalteren i Oslo
og Viken:*
Anne Stine Zakariassen

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra en flerdagsinspeksjon ved Hadeland og Ringerike Avfallsselskap (HRA) sitt anlegg på Trollmyra den 9. - 10. november 2022. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Oslo og Viken avdekket 5 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS lagrer og håndterer avfall i strid med tillatelsen og avfallsforskriften
- Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS har mangelfull kontroll på sitt utslipp til vann og grunn
- Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS mangler ajourførte kart over deponi og vann- og avløpsinstallasjoner

- Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS har mangelfulle rutiner
- Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS sin miljørisikovurdering har mangler

Anmerkninger:

- Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS sin kontroll med vanninntrengningen i deponiet kan forbedres

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 5 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 4.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

05.12.2022

Guro Holte

Kari Skogen

dato

kontrollør

seksjonssjef

Statsforvalteren i Oslo og Viken

Kopi av rapporten sendes til:

- Jevnaker kommune
- Hole kommune
- Gran kommune
- Lunner kommune
- Mattilsynet

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: HADELAND OG RINGERIKE AVFALLSSELSKAP AS	
Organisasjonsnr.: 872337482	Eies av: 966494816
Bransjenr. (NACE-kode): 38.210 - Behandling og disponering av ikke-farlig avfall	

Kontrollert enhet

Navn: HRA Trollmyra	Anleggsnr.: 3053.0010.01, 3053.0010.04, 3053.0010.07 og 3053.0010.08
Kommune: Jevnaker	Fylke: Viken
Anleggsaktivitet: Avfall - mottak, mellomagring, behandling, sortering og deponering	
Tillatelse gitt: 26. mai 2011	Sist endret: 11. juli 2012

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til vann
- Avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS innen 1. mars 2023 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan ulovlig forhold er fulgt opp.

Som en del av oppfølgingen av avvik 2 (Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS har mangelfull kontroll på sitt utslipp til vann og grunn) skal tilbakemeldingen inkludere en handlingsplan (inkludert tidsfrister og ansvarlig for utførelse) for å skille forurenset og ikke-forurenset vann, samt ulike typer forurenset vann dersom det er hensiktsmessig på grunn av ulikt rensbehov.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfovpost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Oslo og Viken v/Guro Holte.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 24. oktober 2022. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften §§ 39-7 og 39-8.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS bli ilagt et gebyr på kr 52 500,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-8. Dette tilsvarer gebyrsats 5 for flerdagstilsyn. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Oslo og Viken. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Oslo og Viken (jf. offentleglova).

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS lagrer og håndterer avfall i strid med tillatelsen og avfallsforskriften

Avvik fra:

Tillatelse etter forurensningsloven, datert 11.7.2012 (tillatelsen), punkt 1.3 og 7.1
Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) kapittel 11, § 11-5 og vedlegg 4, punkt 1

Kommentarer:

Tillatelsen setter flere krav for å unngå forurensning fra virksomheten, blant annet til lagring av avfall:

- Punkt 1.3 (plikt til å redusere forurensning) fastslår at HRA plikter «å redusere utslippene så langt det er mulig, herunder støy og lukt, så langt det er mulig uten urimelige kost/nytte vurdering»
- Punkt 7.1 (vilkår for sorteringsanlegg) fastsetter at «anlegget skal være utformet slik at det ikke kan medføre forurensning til jord, vann eller avløpsnett»
- Punkt 7.3.1 (vilkår for sorteringsanlegg, sortert avfall) setter krav om at «avfallet ikke skal tilføres overflatevann»

Avfallsforskriften kapittel 11 stiller i tillegg krav til hvordan farlig avfall skal håndteres for å unngå at forurensning oppstår:

- Farlig avfall skal lagres på en slik måte at faren for forurensning begrenses i størst mulig grad.
- Enhver lagring av farlig avfall skal være basert på en vurdering av miljørisiko forbundet med lagringen.
- Lagring av farlig avfall skal skje under tak og på fast dekke med oppsamling av eventuell avrenning. Annen lagringsmåte kan benyttes dersom virksomheten kan dokumentere at den valgte lagringsmåten gir minst like lav risiko og like god miljøbeskyttelse.
- Farlig avfall skal ikke blandes sammen med annet avfall. Ulike typer farlig avfall skal ikke sammenblandes dersom dette kan medføre fare for forurensning, eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet.

Under tilsynet med virksomheten framkom følgende:

- Farlig avfall som impregnert trevirke, kreosottrevirke og ftalatholdig gulvbelegg ble lagret utendørs uten klimavern. Det kunne ikke vises til at miljørisikoen forbundet med lagringsmåten var vurdert (jf. avvik 6).
- På sorteringsanlegget foregikk sortering av avfall utendørs på asfalt med fare for avrenning av forurenset overvann til grunn. Det ble opplyst at det blant annet sorteres ut farlig avfall og EE-avfall her (som avviksavfall).
- Søl fra mottak av farlig avfall ved gjenvinningsstasjonen gikk til overvannskummer, og ledes derfra videre til lagune som infiltrerer til grunn, i henhold til opplysninger fra virksomheten.

Avvik 2

Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS har mangelfull kontroll på sitt utslipp til vann og grunn

Avvik fra:

Tillatelsen, punkt 6.2

Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) § 5, annet ledd, punkt 7

Kommentarer:

I tillatelsen er det stilt krav om at virksomheten skal ha et overvåkingsprogram for sigevann, overflatevann og grunnvann. Som en del av internkontrollen skal det utføres tilstrekkelige utslippsmålinger for å dokumentere at virksomheten overholder vilkårene for utslipp i tillatelsen.

Under tilsynet kom det fram følgende:

- Virksomheten har gjort noen tiltak for å forbedre overvannshåndteringen på anlegget, men det gjenstår en del arbeid med tanke på å skille forurenset og ikke-forurenset overvann.
- Virksomheten tar ikke utslippsmålinger av potensielt forurenset vann som tilføres lagunen. Blant annet føres vann fra følgende steder/aktiviteter til lagunen: vaskeplass, kum fra asfaltert område utenfor biogassanlegget, komposteringsplate og sted for lagring av dekk, impregnert trevirke, kreosotimpregnert trevirke og overvann fra vei inn til anlegget som blant annet inneholdt søl fra håndtering av farlig avfall.
- Det tas ikke utslippsmålinger fra aktiviteter som kan ha potensiell forurensning til grunn. Blant annet føres vann fra kummer fra gjenvinningsstasjonen og vann fra sortering og lagring av næringsavfall til grunn.
- Virksomheten måler konsentrasjon av forurensninger i vann som ledes til rensenanlegget, men mangler beregninger av totalutslipp for alle vannstrømmene.
- Utslippsmålinger av vann fra rensenanlegget foretas ikke ved utløpet av rensenanlegget, men først i grunnvannsbrønn etter at det er infiltrert gjennom morenemasser og utblandet med grunnvann.

Avvik 3

Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS mangler ajourførte kart over deponi og vann- og avløpsinstallasjoner

Avvik fra:

Tillatelsen, punkt 1.8

Kommentarer:

Det skal til enhver tid foreligge godkjent reguleringsplan, ajourførte kart over avsluttede deponiområder, omfang av eksisterende og planlagte deponiområder, høyder, maksimale

helninger, anvisninger til avslutningsplan, og lignende. Områder med farlig avfall skal særlig avmerkes.

Det skal også foreligge ajourførte tegninger over alle tekniske installasjoner. Det vil si bygninger, kummer, drengrofter og ledninger, bekkelukkinger, utslippsarrangement og renseanlegg for sigevann/prosessvann, bunntettingsmetoder/ system, gassuttak, overdekkingsystem, topptetting og lignende med materialvalg og driftsmetoder under ulike tidsrom.

Under tilsynet ble det fremvist noe dokumentasjon over anleggene, men den var noe mangelfull. Virksomhetene hadde en del kart tilgjengelig, men det manglet det en helhetlig oversikt/ kartfesting av alle kummer og ledninger. For deponiområder beliggende i tidligere Buskerud fylke forelå det oppdaterte kart (som var lagt inn i grunnforurensningsdatabasen), mens deponiområdene i tidligere Oppland fylke ikke var oppdatert.

Avvik 4

Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS har mangelfulle rutiner

Avvik fra:

Tillatelsen, punkt 1.5

Internkontrollforskriften § 5, annet ledd, punkt 7

Kommentarer:

Internkontroll skal sikre at virksomheten kjenner til det regelverk som gjelder for virksomheten og at den har nødvendige rutiner som sikrer at krav stilt i regelverket overholdes. Rutinene skal være skriftlig dokumentert i virksomheten sitt internkontrollsystem.

Under tilsynet kom det fram at virksomheten manglet dokumenterte rutiner for:

- Kontroll av deponienes toppdekke, sigevannsledninger, kummer og setninger
- Drift av øvrige kummer/ sandfang på anlegget
- Årsrapportering i henhold til krav i tillatelsen punkt 1.7

Avvik 5

Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS sin miljørisikovurdering har mangler

Avvik fra:

Tillatelsen, punkt 1.5

Internkontrollforskriften, annet ledd, punkt 6

Kommentarer:

I samsvar med tillatelsen og internkontrollforskriften skal det gjennomføres miljørisikoanalyse av virksomheten. Miljørisikoanalysen skal kartlegge farer og problemer med hensyn til ytre miljøforhold, og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide

tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Virksomheten skal videre ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning, og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre. Miljørisikovurderingen skal inngå i virksomhetens dokumenterte internkontroll.

Virksomheten kunne fremvise en miljørisikovurdering av virksomheten på Trollmyra, men det var flere sentrale forhold som ikke var risikovurdert, og som eksempler på dette kan det nevnes:

- Lagring av avfall utendørs med tanke på avrenning til renseanlegg, lagune eller direkte til grunn
- Lagring av farlig avfall (blant annet kreosottrevirke) uten klimavern og ved siden av komposteringsplaten
- Utslipp av næringsstoffer

Virksomheten har ikke oppdatert risikovurderingen ved endringer på anlegget (når risikoforholdene er endret). Det ble opplyst at virksomheten har rutiner for gjennomgang av miljørisikovurderingen årlig, men ikke ved endringer, som eksempelvis endring av lagringssted.

Virksomheten har i liten grad vurdert miljøressursene som virksomheten kan påvirke ved sin aktivitet, og hvilken betydning dette har. Hva slags konsekvens en hendelse kan ha er kun vurdert med hensyn på Randselva, og påvirkning av resipienter før Randselva (forurensning av grunn og grunnvann) er ikke vurdert.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Hadeland og Ringerike avfallsselskap AS sin kontroll med vanninntrengningen i deponiet kan forbedres

Kommentarer:

Det er i vilkår 3.4.1 (vilkår for deponi i drift) satt krav om at det skal iverksettes tiltak for å redusere sigevannsmengden, utover den vannmengden som trengs for å opprettholde en eventuell gassproduksjon.

Virksomheten oppgav at deponiene trenger vannet som tilføres av hensyn til gassproduksjonen, og viser til at det er gjort en vurdering av dette i 2009. Det bør gjennomføres en ny vurdering om nødvendigheten av dette.

Vi observerte under befaringen at slam fra renseanlegget og bioest fra biogassanlegget blir lagret oppå deponiet som ble nedlagt i 2009, og eventuelt forurenset vann fra dette avfallet vil kunne drenere gjennom deponiet.

8. Andre forhold

Denne inspeksjonen tok for seg utslipp til vann fra alle lokaliteter og håndtering av avfall med unntak av deponering og biogassanlegget. Mottakskontroll av avfall til deponering og overholdelse av krav til deponiet var ikke tema for kontrollen, med unntak av forhold som er av betydning for utslipp til vann. Følgende forhold framkom også på tilsynet, men beskrives ikke ytterligere i rapporten som følge av at det ikke var tema for tilsynet:

- Asbest deponeres utenfor godkjent deponiareal, og på område uten dobbelt bunntetting. Dette har pågått en stund, og ble kommentert i vår tilbakemelding på deres egenkontrollrapport i 2020 og 2021.
- Betong som inneholder armeringsjern deponeres uten at jernet er tatt ut på forhånd. I tillatelsen og avfallsforskriften er det krav om at alt avfall skal behandles før det deponeres.
- Det ble opplyst på tilsynet at det pågår et arbeid for å kartlegge og redusere luktutslipp.

Overnevnte forhold bes redegjøres for ved årsrapporteringen for 2022.

Virksomheten må søke om ny tillatelse

På bakgrunn av opplysninger som framkom under tilsynet ser vi behov for å revidere tillatelsen til virksomheten ved de ulike anleggene som i dag er regulert i én samlet tillatelse. Vi vil sende ut et eget brev om dette.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven fra Statsforvalteren datert 11.7.2012

10. Informasjon til virksomheten

Regelverk som det ble informert om:

- [Lov om vern mot forurensninger og om avfall \(forurensningsloven\)](#)
- [Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall \(avfallsforskriften\)](#)
- [Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter \(internkontrollforskriften\)](#)

Annen informasjon om lovverk og regjeringens arbeid finnes på <https://lovdata.no/> og <https://www.regjeringen.no/>.

Link til aktuelle brosjyrer/infoark/informasjon:

- [Kontroll med risiko gir gevinst - risikobrosjyre](#)
- [Avvikshandtering - brosjyre](#)

Sigevannsveilederen TA-2077/2005